

SIDONIE BONNEC

**DE
AU
PAIR**

Vertaald door Nicolet de Jong

2026
AMSTERDAM

Mijn ogen wennen niet aan het donker, het zwart is dicht en klam. Ik ben blind, maar ik ruik vleugjes vervlogen tijd, hout, urine, was, uitgeblazen kaarsen. En ik proef de plek. Hij lijkt oneindig, onbegrensd, en toch weet ik dat ik opgesloten ben. Ik laat de wanden niet los, ik ben bang voor de val, voor de leegte. Mijn vingers zijn mijn voelsprietten, ze tasten de muur af, ze glijden eroverheen, ze hebben meer lef dan ik. Want precies op dat moment wil ik verdwijnen, wil ik mezelf niet meer zijn, ben ik bereid om alles op te geven, zozeer word ik door angst verteerd. Ik zal alles accepteren, mijn ogen sluiten voor wat ik weet, voor wat ik heb gezien, voor wat ik heb begrepen. Ik zal meegaand zijn, iets kleins dat vrijelijk beschikbaar is, arm kind, ongebonden, zonder toekomst. Het zwart is een perfect scherm, ik projecteer er de hysterische film van de laatste maanden op; mijn brein breekt, verzamelt herinneringen, emoties, indrukken, twijfels, verwerkt die snel en braakt ze in de vorm van ongeordende beelden allemaal weer uit. Ik probeer er een geheel van te maken, ik begrijp niet waar ik ben. Ik heb hoofdpijn. Ik wil tegen de muur aan blijven zitten, tegen het ijskoude beton aan kruipen tot ze me komen halen, me geruststellen, ik zal lief zijn, beloofd, breng me terug naar het licht. Het komt allemaal goed, ik kan doen alsof.

En toch, ik weet het, is alles anders geworden.

Ik laat de muur los, ik waag me op goed geluk met kleine stapjes door de ruimte, ik ben bang om te vallen, om me te bezeren, bang om bang te zijn. Ik heb de indruk dat ik reuzenpassen zet,

toch zet ik stapjes van maar een paar centimeter. Plotseling raken mijn vingerkootjes iets, ze beginnen te trillen. Het is een andere huid. Natuurlijk, als ze onder elkaar zijn, herkennen ze elkaar. Een koude en zachte huid. Ik voel een schreeuw in mijn binnenste opwellen, hij vindt zijn weg naar buiten. Een krankzinnige, rauwe schreeuw. De huid reageert niet.

Eerder. Plouhernec, maandag 12 februari 1996

De hemel is leisteengrijs en plast zich leeg over de leerlingen die wegschieten tussen de poten van gewapend beton van de grote spin die het Lycée Chateaubriand is. Morgane en ik katapulteren onszelf de school uit om onze bus van achttien uur twaalf te halen, zo niet dan moeten we wachten op die van achttien uur vijfenvijftig, absoluut geen zin in. Wat wil je doen in een maand als februari in Paimpol, als het donker is, als de school dicht is en het café op de hoek door alcoholisten wordt opgeëist? Niets. Ik verzeker je, dan kun je maar beter thuis zijn. Ja, zelfs als Plouhernec je thuis is, een stadje dat de naam 'stad' nauwelijks verdient en dat je, omdat je het haat en er eigenlijk niets mee te maken wilt hebben, een stad noemt en niet een gehucht. Je kunt hoop putten uit alles. We zijn op tijd, de bus slurpt zijn passagiers op om ze een voor een of in groepjes op de weg langs de klif weer uit te braken. Morgane gaat zo dicht mogelijk bij het raam zitten, haar favoriete plek, ze trekt de mouwen van haar zwarte acryl trui over haar beschadigde handen. Met haar lange bruine krullen en haar rechte neus heeft ze alles van een droeve prinses, wat ironisch is, als je zo mooi bent. Ik, ik ben rustig, niemand maakt contact met mij, blond en bleek als ik ben, met steil haar en een arendsneus. Ik kijk naar de andere leerlingen die langslopen. Wat denken zij eigenlijk als ze weer in die klotebus stappen? Ze hebben allemaal dezelfde manier van lopen, een immens en kwabbig lijf gehuld in een te groot zwart jack, dat onder het gewicht van een reusachtige rugzak naar rechts of naar links helt. Tien kilo beloften: wiskunde voor

een veelbelovende carrière als ingenieur, Latijn om te worden toegelaten tot de École Normale Supérieure, geschiedenis en aardrijkskunde voor een mooie toekomst als journalist. Maar, serieus, wie gelooft daarin? Want als je de volgende dag wakker wordt, is alles gewoon weer hetzelfde, leg je de weg in de tegengestelde richting af. Om zes uur twintig opstaan, want om zeven uur is het tijd voor vertrek uit je rijtjeshuis, in je eentje met je klererugzak vol beloften. Je hebt je biscottes niet eens helemaal kunnen opeten, het is donker, koud, en niemand die je gezelschap houdt. Je ouders zijn nog veel vroeger van huis gegaan. Je denkt toch niet dat zij tijd hebben om de krant door te bladeren en met jou jasmijnthee te drinken? Ze zijn allang in het oesterpark oesters aan het sorteren, vandaar jouw rebelse puberdromen... Als je alles van bovenaf zou bekijken, dan zou je tientallen zombies uit hun barakjes zien komen, zich in hetzelfde tempo zien voortslepen, hun hoofd teruggetrokken in de kraag van hun jack om zich een beetje warm te blazen, waggelend van de slaap, allemaal richting bushalte Moulin de Craca, waarvan de 'r' is doorgestreept, een goeie grap die toeristen aan het lachen maakt maar jongeren uit Plouhernec niet, want de molen van Craca is ons monument, de enige windmolen aan de Bretonse noordkust die zijn eigen meel maalt, als je dat maar weet! Onze molen staat al twee eeuwen boven op de klif en is zo'n beetje het enige dat bij ons goed draait. Ook al is hij net als wij nooit echt ergens geweest.

Morgane hoort dat ik me zit te ergeren, soms fluistert ze: Emmylou... daarna krabt ze de bovenkant van haar hand. Ze heeft twee zussen en twee broers. Net als ik bestaat ze niet in haar familie. Te veel kinderen, te veel schulden, te veel werk, te veel van alles, haar ouders zijn er nooit. Vader vist in de Noord-Atlantische Oceaan op een trawler, een hel op zee, moeder zit achter de kassa in de minisupermarkt: inderdaad, het is er warm, en

mensen zeggen veertig keer per dag hallo en dankjewel tegen je, maar dat blijft niet leuk! Tijd? Bestaat niet bij haar thuis, net zomin als bij mij. Tijd is iets voor tijdens de filosofieles, daar buig je je over tijd als begrip en absoluut zinvolle vragen als: in welke mate behoort de tijd ons toe? In hoeverre kun je zeggen dat de mens niet in het heden leeft? Is de tijd een beperking voor mensen? Is de tijd onze vijand of onze bondgenoot? Maar wie heeft tijd over om zich die vragen te stellen? En ze te beantwoorden? Het enige antwoord dat wij hebben is 'Ik heb geen tijd'. Dus krijg ik het benauwd, plof ik zowat, krijs ik, schreeuw ik tegen mijn ouders en tegen mijn zusje Maëlle. Morgane niet, die verdwijnt, lost op, maakt zich klein. Verminkt zichzelf. Haar nagels snijden in de rug van haar rechterhand. Dat komt niet door haar, dat wil haar ziekte. Ik leg mijn handpalm erop, en ik knijp zachtjes zodat ze de warmte voelt en geneest. Morgane en ik zijn geen familie, des te beter, wij hebben elkaar gekozen. Ze pakt haar walkman en zet haar koptelefoon op, ze luistert naar Jean-Jacques Goldman, haar passie, de liefde van haar leven: *J'irai au bout de mes rêves, tout au bout de mes rêves*, ik zal tot het eind van mijn dromen gaan... Zelf droom ik liever in het Engels: *But I still haven't found what I'm looking for...* U2 is mijn ontsnapping, mijn toekomst. We hebben elkaar gezworen dat we uit deze misère ontsnappen, dat we maar één kant op kijken, richting elders, ver weg, zo ver mogelijk, verder dan de bruine kliffen, verder dan de kilometerslange droefgeestige heidevelden, verder dan de door weer en wind aangetaste huizen van roze graniet.

Hier is zelfs het roze verweerd.

Ik heb de geur van het sigaartje in mijn neusgaten. Ik doe alsof ik het lekker vind, en toch stinkt het. Net als mijn vrienden had ik liever sigaretten voor mezelf gekocht, maar dat is te duur, en dus moet ik het doen met de sigaartjes die mijn vader ooit van zijn baas kreeg. Bij ons thuis wordt niet gerookt, het kistje staat in de woonkamer op het dressoir, daar staat het gewoon te staan, het dient verder nergens toe. 's Avonds, als iedereen naar bed is, pak ik er wel eens eentje, ik steek hem tussen mijn lippen, ik zet mijn slaapkamerraam open en kijk de donkere nacht in. Ik neem er de tijd voor, het natuursteen van de aansteker die ik in een van de rommelladen van mijn moeder heb gevonden laat ik in mijn hand rollen. Dat doe ik een paar keer, want dat geeft me vastigheid, daardoor duurt dit moment langer. Ik neem een trekje, het is een beetje scherp, ik word duizelig. Ik blaas de rook uit, de duisternis in en vertel mezelf verhalen. Ik, Parisienne, ben een briljante advocate die met een collega haar laatste zaak nabespreekt, het is laat, het kantoor loopt leeg, ze roken en drinken een whisky om te ontspannen. Soms ben ik een schrijfster die in de verlatenheid van de avond een gesprek voert met haar personages. Ik vind het ook heel fijn om de verslaggever te zijn die met pen en papier haar interviews voorbereidt in een door haar vele reizen beduimd opschrijfboek, terwijl ze in een bar van een louche hotel in Medellín een sigaret rookt.

Maar vanavond ben ik gewoon mezelf, en dat is klote. Ik mocht niet bellen met Morgane. Dat is te duur, jullie blijven veel te lang hangen, had mama gezegd. Ik werk niet om kletspraatjes te betalen. Dat is hoe zij het zegt. Ze beseft niet dat ze me pijn doet. Zij heeft geen behoefte aan praten, maar ik wel,

wij wel; praten, ons hart luchten, tot rust komen, dromen, dat is onze balsem voor de ziel. Mijn woede stuitert tegen de muren van mijn zolderkamer. Ik voel me piepklein en machteloos in dat rijtjeshuis. Ik schaam me voor deze wijk die welbewust is aangelegd om er de armste stadsbewoners in onder te brengen, een goed afgebakende wijk zonder uitbreidingsmogelijkheden. Doodongelukkig word ik er. Gelukkig heb ik mijn boeken. Tientallen pocketboeken die al een heel leven achter zich hebben, ik sprokkel ze bij de strandhuisjes. Er zijn altijd mensen die er een paar achterlaten en als ik een specifieke titel zoek, ga ik op zaterdag naar de markt. Daar staat een man met kisten vol boeken die hij voor een franc per stuk verkoopt. Van zo'n aanschaf word ik blijer dan van een nieuwe trui. Mijn kamergenoten op de boekenplanken zijn makkelijk in de omgang. Zola staat rustig naast Bret Easton Ellis, Guy de Maupassant deelt zijn plekje probleemloos met Raymond Carver. Ze geven mij rust, maken me minder bang. Ik druk het sigaartje uit op de toch al smerige vensterbank, de pauze is voorbij, ik keer mijn kamergenoten de rug toe en ik stop met leren voor mijn oefentoets geschiedenis. Misschien is morgen een interessantere dag. Dromen kan altijd.

‘Het spel tussen de grootmachten in de internationale betrekkingen sinds 1945’. We zitten nu al drie uur te ploeteren op ons examen geschiedenis. Gebogen over ons werk, voorhoofd steunend op onze handen, blikken die elkaar heimelijk kruisen, er heerst vermoeidheid, er heerst wanhoop. Ik heb nog iets minder dan een uur om het af te ronden. Het onderwerp van de toets is niet aantrekkelijk, maar ik span me tot het uiterste in. Om journalist te worden, moet je wel, had de leraar tegen me gezegd. De deur gaat open, de rector fluistert een paar woorden in het oor van de docent, die geen spier vertrekt, hij kijkt zoekend rond en komt dan mijn kant op. Fluisterzacht zegt hij tegen me dat ik mijn spullen moet pakken en met de schooldirecteur moet meelopen. Ik begrijp het niet, ik denk nergens over na, ik doe wat me opgedragen wordt. Ik loop door een lange, stille gang, rakelings langs de tientallen jassen aan de kapstokhaken die als zachte, vormeloze huiden achtergelaten zijn. Ik hoor de houten, regelmatige stappen waarmee de rector het tempo bepaalt en daarna de mijne die proberen het tempo aan te houden. In zijn kamer aangekomen en duidelijk zichtbaar niet op zijn gemak, deelt hij mij mee dat ik naar buiten moet gaan, voor het hek staat iemand die me wil spreken. Hij kan me niet zeggen waarom, het is niet aan hem om dat te doen. Ik loop de trap af, ik tel de trap treden om mijn evenwicht niet te verliezen, om niet in paniek te raken, ik steek het schoolplein over, waar drie kale bomen spelen dat ze een bos zijn.

Vlak bij de hekken zie ik iemand staan, de vader van Morgane. Het is tien over elf, wat doet hij hier? Mijn vriendin had vanmorgen niet in de bus gezeten, ik dacht nog: misschien is ze

ziek, dat is ze wel vaker. Ik open de rechterpoortdeur, die zwaar is en me een klamme hand bezorgt. 'Dag Gérard...' Hij oogt uitgeput, zoals altijd op zijn vrije dagen aan de wal. Hij loopt op me af, ik hoor... iets met Morgane. Zijn stem klinkt niet als die van een zeeman en ook niet als die van een papa. Hij oogt als een spook. Hij herhaalt alsof hij zich verontschuldigt: 'Er is iets met Morgane gebeurd. Ze heeft zelfmoord gepleegd.' Ik begrijp die zin niet. Toch heb ik die woorden op de televisie gehoord, ik heb ze in al hun verschijningsvormen op allerlei tijden in mijn romans gelezen. Dan val ik.